

HankeReksi 17.2.06 /MN,

OULU LINNANSAARI

Oulun linnan kaivaustutkimus 16.-27.5.2005

Vesa-Pekka Herva
Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio 2005

SISÄLLYS

Arkistotiedot	3
Ote peruskartasta 2444 09 OULU (kartta 1)	4
1. Johdanto	5
2. Kaivaus	6
2.1. Valmistelevat toimenpiteet ja kaivausmetodi	6
2.2. Kaivausten kulku ja havainnot	6
3. Löydöt	9
4. Yhteenveto	10
5. Diakuvaluettelo	11
6. Digikuvaluettelo	12
7. Karttaluettelo	14
Liitteet	
Kuvat 1-4	
Kartat 2-10.	
Löytöluettelo	

ARKISTOTIEDOT

Oulu Linnansaari, Oulun linnan kaivaustutkimus 16.-27.5.2005

Kunta:	Oulu
Tutkimusten laatu:	Historiallisen ajan arkeologinen kaivaus
Ajoitus:	1600-1900-luku
Peruskartta:	2444 09 OULU
Koordinaatit:	x = 7214 26, y = 3427 95, z = 6
Maanomistaja:	Oulun kaupunki PL 1 90015 OULUN KAUPUNKI Puh. (08) 558 410 (keskitetyt vaihdepalvelut)
Tutkimuslaitos:	Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio
Kaivausjohtajat:	FT Vesa-Pekka Herva ja FT Jari Okkonen
Kenttätöaika:	16.5-27.5. 2005
Tutkimusten laajuus:	18 m ²
Tutkimusten kustantaja:	Oulun yliopisto, Taideaineiden ja antropologian laitos & Oulun kaupunki
Aikaisemmat tutkimukset:	Kaivaus, O.E. Kivistö 1943 (MV rak.hist.os.). Tarkastus, A. Kopisto 1970 (PPM). Kaivaus, A. Kehusmaa 1980 (PPM). Kaivaus, A. Kehusmaa & L. Lehtinen 1982 (PPM). Tarkastus, A. Kehusmaa 1984 (PPM).
Diapositiivit:	Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio 26740-26783
Löydöt:	KM 2005036: 1-97
Kaivauskertomuksen säilytyspaikka:	Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio; Museovirasto, Rakennushistorian osasto

Kartta 1. Oulu Linnansaari, Oulun linnan jäännökset. $x = 7214\ 26$, $y = 3427\ 95$ $z = 6$.
Peruskartta 2444 09 OULU

1. JOHDANTO

Oulun yliopiston arkeologian oppiaine suoritti arkeologisia kaivaustutkimuksia Oulun Linnansaareissa 1600-luvulla rakennetun Oulun linnan alueella 16.-27.5.2005. Kaivaukset olivat Oulun yliopiston arkeologian oppiaineen opeuskaivaukset, joiden puitteissa kaksi opiskelijaa, fil. yo. Timo Jauhiainen ja fil. yo. Henna Niemi, myös suorittivat arkeologian syventäviin opintoihin kuuluvan kurssin kenttäharjoittelu II (S70374). Kaivausten vastuullisena johtajana toimi prof. Milton Nunez, ja kaivausten kenttäjohtajana ja opetuksesta vastasivat amanuenssit FT Vesa-Pekka Herva, FT Jari Okkonen ja tutkimusapulainen FM Heli Maijanen. Tutkimusten kustannuksista vastasivat Oulun yliopiston Taideaineiden ja antropologian laitos sekä Oulun kaupunki.

Kaivaustutkimuksen kohteena oli 1600-luvulla perustetun Oulun linnan jäänteet, jotka sijaitsevat Tuiran kaupunginosan ja Oulun keskustan väliin sijoittuvalla Linnansaarella. Alue on nykyisin puistona, jota luonnehtivat nurmikentät puu- ja pensasistutuksineen. Linnasta on nykyisin näkyvissä vain maavalli saaren eteläosassa sekä (osa) kivisen kansliarakennuksen (uudelleenrakennettua) kellaria, jonka päällä on vuonna 1875 rakennettu, nykyisin kesäkahvilana toimiva tähtitorni. Ensimmäinen linnake rakennettiin Oulun Linnansaareen vuonna 1590, mutta se uudelleenrakennettiin 1605 alkaen tarkoituksenaan turvata vuonna perustettua Oulun kaupunkia. Linnan merkitys väheni jo 1600-luvun kuluessa ja Suuren pohjan sodan aikana linnan puurakenteet poltettiin venäläisten toimesta. Linnan lopullisen tuhon voidaan katsoa tapahtuneen 1793, jolloin linnan kellariin varastoitu ruuti syttyi salamaniskun aiheuttamassa tulipalossa ja seurannut räjähdys hävitti rakennuksen. Nykyisessä muodossaan kivikellari periytyy vuoden 1830 tienoilta, jolloin Oulun kauppaseura kunnosti sen omiin tarpeisiinsa.

Opetuksellisen tarkoituksen lisäksi kesän 2005 kaivauksilla pyrittiin selvittämään, millaisia kerroksia sekä mahdollisesti rakenteita on säilynyt kellarin ja vallin välisellä alueella linnan pihan kaakkoisosassa. Linnan alueella on 1900-luvulla suoritettu useita kaivaustutkimuksia, joista tärkeimmät ovat vuosina 1980 ja 1982 kellarin sisällä ja ympärillä tehdyt kaivaukset. Näiden lisäksi alueella on mm. suoritettu koekaivauksia vuonna 1943 sekä tehty viemärintitöihin liittyen arkeologisia havaintoja vuosina 1970 ja 1975. Kesän 2005 kaivausalue sijoitettiin vuoden 1980 kaivausalueiden tuntumaan siten, että kaivauksissa avattu koeoja leikkasi osittain toista ko. vuonna tutkittua aluetta.

Kaivausalue sijoitettiin linnan kaakkoisosaan, koska alueella on sadevesien aiheuttama kosteusongelma, joka saattaa tulevaisuudessa vaatia kunnostustöitä. Kesän 2005 kaivauksella pyrittiin siis osaltaan luomaan edellytyksiä alueen kunnostustöiden suunnittelulle ja niiden mahdollisesti vaatimille arkeologisille tutkimuksille. Kaivausalueen täsmällisempi sijainti määriteltiin siten, ettei se aiheuttanut tuhoja puiston kasvillisuudelle eikä toisaalta sijoittunut ainakaan kokonaisuudessaan 1970-luvulla tehtyjen viemärikaivantojen kohdalle. Käytettävissä olleesta ajasta ja opetuskaivauksille osallistuneiden opiskelijoiden melko pienestä määrästä johtuen kesällä 2005 tutkittu alue jäi laajuudeltaan varsin vaatimattomaan 18 neliometriin. Kaivausalue muodostui karkeasti itä-länsi-suuntaisesta koeojasta, jonka länsipäähän aiemmin tutkimattomalle alueelle tehtiin laajennus. Lisäksi koeojan itäpuolelle kaivettiin yksi koekuoppa.

2. KAIVAUS

2.1. Valmistelevat toimenpiteet ja kaivausmetodi

Tutkimukset aloitettiin rajaamalla kaivausalue yllä mainituin periaattein. Aluksi tutkimusalueelle rajattiin 10 metriä pitkä ja 1 metriä leveä koeoja, joka asemoitiin karkeasti samansuuntaiseksi kellarirakennuksen eteläseinän ja linnan vallien kanssa, jolloin koeoja kulki likimain itä-länsi-suuntaan. Kaivausaluetta ei sidottu karttakoordinaatteihin, vaan kaivauksilla käytettiin *ad hoc* -koordinaatistoa, jonka x-akseli oli samansuuntainen kaivausalueen pitkän sivun ja y-akseli lyhyen sivun kanssa. Koeojan lounaiskulmalle annettiin arvoksi $x = 50$ $y = 100$. Pian koeojan avaamisen jälkeen sen länsipäähän tehtiin 2×3 metrin kokoinen laajennus ja koeojasta erilleen sen itäpuolelle avattiin 1×2 metrin kokoinen koekuoppa. Tutkimusalueet sidottiin kartalle kolmiomittauksin. Kaivausten korkeuskiintopisteenä käytettiin samaa pistettä kuin vuosien 1980 ja 1982 kaivauksilla. Kyseinen piste on kellarin eteläpuolella olevan pohjoisemman kaivonkannen etelänurkka, jonka $z = 6,27$ m/mpy. Pisteiden korkeus on määritetty Pokkisten sillalla olevasta kiintopisteestä.

Kaivaukset suoritettiin stratigrafisesti, joskin harjoitusmielessä ensimmäinen ja toinen tutkittu kerros (SY 1 ja SY 2; SY = stratigrafinen yksikkö) poistettiin 1×1 metrin ruuduissa kerroksen todellisia rajoja kuitenkin seuraten. Ruuduittain kaivaminen palveli kuitenkin vain opetuksellisia tarkoituksia, eikä sitä jatkettu enää muiden kerrosten osalta. Löydöt talletettiin ja luettelointiin yksiköittäin (myös SY 1:n ja SY 2:n löydöt on luettelointi yksikkönä eikä ruuduittain). Tutkittuja yksiköitä ei dokumentoitu erillisille lomakkeille, vaan ne kuvailtiin kaivausten päiväkirjaan. Ainoastaan tutkituilla maakerroksilla on SY-numero, sillä varsinaisia selkeitä rakenteita kaivauksilla ei tavattu – pois lukien vanhan kansliarakennuksen kellarin perustuksiin liittyväksi tulkittu kiveys, johon kaivaminen myös lopetettiin (ks. alla). Selkeitä negatiivisia yksiköitä (= kaivantoja) ei myöskään todettu lukuunottamatta vuoden 1980 kaivausaluetta sekä kapeaa, modernia kaivantoa koeojan itäpäässä. Maakerrosten poistaminen suoritettiin etupäässä lastoin, joskin lapiota käytettiin paikoitellen lähinnä kaikkein nuorempien kerrosten poistamiseen. Kaivausalueen maa-aines seulottiin seulalla, jonka silmäkoko oli 5 mm.

2.2. Kaivausten kulku ja havainnot

Kaivaus aloitettiin poistamalla puistonurmi ja siivoamalla kaivausalue (= SY 0). Tämän jälkeen poistettiin nurmen alta paljastunut maakerros (SY 1) koko koeojan ja länsipään laajennuksen alueelta. SY 1 oli koostumukseltaan hyvin epätasainen, ja se muodostui mullasta, jonka seassa oli enemmän tai vähemmän läiskittäin jonkin verran savea, hiekkaa, soraa ja alle puolen nyrkin kokoisia kiviä. Länsipään laajennuksen lounaiskulmassa, lähinnä ruuduissa $x = 48$, $y = 98-99$, oli havaittavissa useiden senttien paksuinen tiilimurskakkerros, joka peitti jonkinlaista matalaa painannetta. Tiilimurska poistettiin kuitenkin osana kerrosta SY 1.

Kerroksen SY 1 poistamisen jälkeen kaivausalueella oli havaittavissa useita eri maakerroksia. Koeojan itäpäässä erottui noin neliön alueella (lähinnä ruudussa $x = 59$, $y = 100$) ruskea hiekkakerros (= SY 8). Ruskean hiekan länsipuolella havaittiin tumma, harmaanruskea, sekoittunut hiekkakerros (= SY 2), joka peitti koeojaa $x = 53,5$ ja $x = 59$ välisellä alueella. Ruudussa $x = 53$, $y = 100$ oli havaittavissa myös läiskä vaaleaa, erittäin sekoittunutta kerrosta (= SY 3), jonka länsireuna kohdassa $x = 53,5$ oli suora ja raja terävä. Rajan länsipuolella oli havaittavissa melko puhtaan näköinen

tummanharmaa hiekkakerros (= SY 5). Tämän hiekkakerroksen länsipuolella puolestaan erottui irtonaisesta, vaaleanharmaasta hiekasta muodostuva, kaakko-luode-suuntainen, n. 0,5 metriä leveä hiekkaraita (= SY 4). Länsipään laajennuksessa oli kerroksen SY 1 poistamisen jälkeen havaittavissa likainen, tiivis savi (= SY 6). Laajennuksen kaakkoiskulmassa, ruudussa x = 49, y = 98, erottui musta, hiilensekainen läiskä (= SY 7), joka näytti muodostavan jonkinlaisen kuopan/kuopanteen täytteen.

Kerroksen SY 1 poistamisen jälkeen esiin tulleista kerroksista poistettiin seuraavaksi SY 2. SY 2 oli ohut, melko tiivis, väriltään tumman harmaanruskea hiekkakerros, johon oli sekoittuneena jonkin verran multaa, pieniä hiilenmurusia ja hyvin vähän tiilimurskaa. Kerros erottui SY 1:stä lähinnä tasaisemman koostumuksensa puolesta. SY 2:n alta paljastui kauttaaltaan vaalea, sekoittunut saven ja hiekan sekainen kerros SY 3, johon oli sekoittunut myös hiiltä ja tiiliä. SY 3:n rajat olivat suorat ja hyvin selkeät, ja yksikkö olikin helposti todettavissa vuoden 1980 kaivauksen täytteenä. SY 3 poistettiin lapiolla ja seulomatta, jotta aikaisemmassa kaivauksessa havaittu kansliarakennuksen peruskiveys saatiin paljastettua. Koeojan länsipään laajennuksen alueella kerroksen SY 1 poistamisen jälkeen poistettiin SY 7, jonka täsmälliset rajat olivat vaikeasti tunnistettavissa. Itse yksikkö muodostui melko irtonaisesta hiekasta, jossa oli erittäin runsaasti luita. Kerros oli väriltään lähes musta, sillä hiekan seassa oli hyvin runsaasti hiilenmurusia. SY 7:n alta tuli esiin likaisen saven kerros SY 6.

Seuraavaksi alettiin poistaa koeojan länsipäähän (x = 50,5-53,5) rajoittuvaa tummaa, harmaanruskeaa hiekkakerrosta SY 5. Idässä kerros katkesi kerrokseen SY 3, mutta lännessä raja vaaleanruskeaan hiekkakerrokseen SY 4 oli epäselvä, eikä se hahmottunut kunnolla ennen kuin kerrosta SY 5 oli poistettu jonkin verran. SY 4 osoittautui noin puoli metriä leveän, kaakko-luode-suuntaisen kaivannon täytteenä, joka koostui varsin puhtaasta, kuivasta ja irtonaisesta hiekasta, jonka seassa oli muutamia kiviä. SY 4 oli tulkittavissa modernin kaivannon täytteenä, ja hiekka lapioidtiin tässä vaiheessa osittain pois. Vanhojen kaivauskarttojen perusteella kaivanto lienee tulkittavissa yhdeksi vuonna 1943 Linnasaareen tehdyistä koeojista.

SY 4:n ja SY 5:n välisen rajan tullessa selvästi esiin jatkettiin kerroksen SY 5 poistamista, jonka paksuus vaihteli 5-10 cm välillä. Hiekan alta paljastui tiivis, hyvin tummanruskea, lähes musta likamaakerros. Tämä kerros erottui selvästi sitä peittävästä hiekasta SY 5, mutta virhearvion johdosta myös tumman likamaan kaivamista jatkettiin samalla yksikkönumerolla SY 5 (aivan ojan länsipäässä ”alkuperäinen” SY 5 näytti paikalliselta hiekkalinssiltä, ja sitä sekä allaolevaa likamaakerrosta ehdittiin kaivamaan sekaisin, ennen kuin tilanne kunnolla selvisi). Kerros koostui hiekasta, mutta sen seassa oli myös orgaanista jätettä ja tiilimurskaa sekä hiilenmurusia. Kerros oli länsipäästään varsin ohut, mutta paksuni n. 20 cm vahvuiseksi ennen katkeamistaan 1980 vuoden kaivausalueeseen. Kerros oli koostumukseltaan hyvin epätasainen, sillä tumman maan seassa oli savi- ja hiekkalinsejä, paikoin hyvin runsaasti hiiltä ja tiilimurskaa. Tätä kerrosta pidettiin mahdollisesta jonkinlaisena pihakerroksena, joka on ilmeisesti kuitenkin melko nuori. Kerroksesta löytyi yksi kuningatar Kristiinan 1/4 äyri vuodelta 1666, mutta toisaalta löytöjen joukossa on myös mm. piiposliinia sekä pienoiskiväärin hylsy ja pistoolin luoti; nuorimmat löydöt voisivat tosin olla SY 5:nä kaivetun yksikön ylemmästä hiekkakerroksesta. Kaikkiaan esinelöytöjä on yksiköstä SY 5 niin vähän, ettei kerroksen muodostumisen ajankohtaa voida niiden perusteella määritellä. Kerroksen SY 5 alla oli hiekkakerros SY 10, joka puolestaan peitti ja ympäröi koeojan pohjalta todettuja suurehkoja kiviä.

Koeojan itäpäästä, kerroksen SY 3 itäpuolelta, dokumentoitiin yksikkönä SY 5 kaivettuja kerroksia vastaavat kerrokset. Koeojan itäpäädyssä nimittäin paljastui kerroksen SY 1 alta ruskea hiekkakerros SY 8, joka oli koostumukseltaan samanlaista kuin yllä kuvailtu SY 5:n yläosan ruskea hiekkakerros. SY 8 koostui kuivahkosta, hienosta, hieman likaisesta hiekasta. Tämän kerroksen alta paljastui tummempi ja likaisempi hiekkakerros SY 9, joka, kuten SY 5:nä kaivetun yksikön alaosa, osoittautui koostumukseltaan epätasaiseksi, hyvin tummanruskeaksi likamaakerrokseksi. Kerros oli suhteellisen tiivis, ja tumman hiekan seassa oli paitsi vaaleampi hiekkalinssejä myös orgaanista jätettä ja jonkin verran tiilimurskaa. Kerroksen paksuus vaihteli muutamasta sentistä n. 20 cm asti siten, että se paksuni länteen päin ja oli paksuimmillaan ennen katkeamistaan vuoden 1980 kaivauksen täytemaata edustavaan kerrokseen SY 3.

Ilmeisesti SY 8 ja SY 9 sekä SY 5:nä kaivetun yksikön kaksi kerrosta ovat alkujaan muodostaneet kaksi yhtenäistä kerrosta (eli ruskea hiekkakerros ja sen alla ollut tumma likamaakerros). Löydöt sekä kerroksesta SY 8 että SY 9 ovat, kuten kerroksen SY 5 löydötkin, määrällisesti hyvin vähäiset ja ajoituksensa puolesta sekalaiset. Kerroksesta SY 8 löytyi mm. piiposliinia ja kerroksesta SY 9 mm. fajanssia ja posliinia. SY 9:n alta paljastui ruskea, puhtaalta vaikuttanut hiekkakerros SY 11. Kairauksen perusteella hiekkaa oli erittäin paksusti, joten yksikköä SY 11 kaivettiin lapiolla aivan koeojan itäpäästä noin neliömetrin alueelta. Tässä vaiheessa todettiin, että hiekkaa oli yli 80 cm paksuudelta, eikä pohjasavea tullut vielä silloinkaan esiin, jolloin kaivaminen alueella päätettiin keskeyttää. SY 11 oli käytännössä löydötön, joskin sen yläosasta talletettiin kaksi lasinpalaa ja naulaa.

Koeojan länsipään laajennuksessa poistettiin kerrosten SY 1 ja SY 7 jälkeen tiivis, harmaankellertävän saven ja hiekan sekainen kerros SY 6, joka oli paikoin etenkin pinnastaan likainen, eli seassa oli jonkin verran hiiltä ja tiilimurskaa. Kerrosta poistettaessa paljastui laajennuksen eteläosasta huonokuntoisia, karkeasti pohjois-eteläsuuntaisia lautoja (tms.), joiden alla ja ympärillä oli n. 5-50 cm halkaisijaltaan olevista kivistä muodostuva kivikeskittymä. Samansuuntaisuudestaan johtuen puut eivät näyttäneet muodostavan täysin sattumanvaraista kokonaisuutta, mutta toisaalta niistä ei myöskään hahmottunut minkäänlaista selkeää rakennetta tai sellaisen osaa. Myös kivikeskittymän tulkinta jäi avoimeksi. Hiekan ja saven sekaista maata kaivettiin siis yksikkönä SY 6 puiden ja kivien päältä sekä niiden alta ja ympäriltä. Mikäli alueella oli useampia kerroksia, niitä ei kyetty erottamaan toisistaan, vaikka hiekka ja savikerros muuttuikin yhä puhtaammaksi syvemmälle mentäessä.

Dokumentoinnin jälkeen puut ja osa kivistä poistettiin, ja aluetta kaivettiin lapiolla koemielessä syvemmälle ruuduissa $x = 48-49$, $y = 98$ sekä ruuduissa $x = 48-49$, $y = 100$, vaikka hiekka- ja savikerros oli tässä vaiheessa jo täysin löydötöntä ja puhtaalta näyttävää. Kaivetuissa paikoissa kerros jatkui lähes metrin, minkä jälkeen kuopista paljastui harmaa pohjasavi. Minkäänlaisia jälkiä kulttuurikerroksesta ei siis havaittu kivikeskittymän jälkeen, ja itse kivikeskittymäkin ympäröivä maa oli puhdasta ja käytännössä löydötöntä. Selkeät kulttuurikerrokset loppuivat länsilaajennuksen alueella 30-45 cm syvyydellä nykyisestä maanpinnasta.

Myös koeojan alueella kaivaminen lopetettiin n. 50 cm syvyydellä, koska käytännössä koko koeojaa peittivät suurehkot kivenlohkareet, jotka ilmeisesti liittyivät kansliarakennuksen perustuksiin ja edustivat mahdollisesti rakennuksen alkuperäisen eteläseinän perustuksen jäänteitä. Varmaa tämä ei kuitenkaan ole, sillä koeojan kapeudesta johtuen todetun kiveyksen luonne ja ulottuvuudet jäivät epävarmaksi. Vuoden 1980 kaivausalueella kivet oli sidottu toisiinsa sitkeällä laastilla, ja kiveystä

koetettiin purkaa pieni kaistale, mutta hanke osoittautui niin työlääksi, että siitä jouduttiin luopumaan. Muuratun perustuksen jatkumista vuoden 1980 kaivausalueen länsipuolelle ei kyetty varmistamaan koeojaa peittävien kivenlohkareiden (ja ajan loppumisen) vuoksi, mutta muuratun perustuksen loppumisesta linjalle $x = 53,5$ (johon asti perustus varmuudella saatiin esiin) ei ollut mitään merkkejä.

Varsinaisen kaivausalueen itäpuolelle kaivettu 1 x 2 m kokoinen koekuoppa osoittautui hedelmättömäksi. Nurmikon poistamisen jälkeen koekuopan pinta siivottiin (SY 12), minkä jälkeen kuopassa näkyi ainostaan sekoittunut maakerros (SY 13), joka koostui pääasiassa likaisesta, ruskeasta hiekasta, ja jatkui n. 40-50 cm syvyydelle nykyisestä maanpinnasta. Tämän jälkeen alkoi ruskea, puhtaalta näyttänyt, kuiva ja löydötön hiekkakerros, jota poistettiin lapiolla yli puoli metriä saamatta silti sen pohjaa esiin. Koekuopan löydöt olivat hyvin sekalaista sirpaletavaraa. Kaivausten päätteeksi kaivausalueet täytettiin ja maisemoitiin.

3. LÖYDÖT

Kaivausten löytöaineisto jäi hyvin vaatimattomaksi. Suurimman yksittäisen löytöryhmän muodostavat eläintenluut, joita löydettiin erityisen runsaasti kerroksista SY 6 ja SY 7. Keramiikka-aineisto on vähäinen ja muodostuu posliinista, piiposliinista, punasavikeramiikasta sekä muutamista fajanssin, valkosavikeramiikan ja kivisavikeramiikan kappaleista. Astioiden kappaleet ovat pääsääntöisesti hyvin pieniä kylkipalasia, ja samasta yksiköstä saattoi löytyä keskenään hyvin eri ikäistä keramiikkaa. Liitupiippuaineisto muodostuu lähinnä muutamista koristelemattomista varrenkatkelmista ja pienistä pesän palasista. Myös lasiaineisto on vähäinen, muodostuen vihreän ikkunalasin palasista ja astialasin osalta sattunnaisista tunnistamattomista kappaleista. Metallilöydöt muodostuvat etupäässä rautanauloista ja tunnistamattomista rautaesineiden fragmenteista. Tunnistettaviin löytöihin kuuluu mm. rautainen solki yksiköstä SY 5 ja musketin liipasin yksiköstä SY 3 sekä tinasta(?) valmistettu koristeltu nappi yksiköstä SY 9. Yksiköstä SY 10, joka muutoin oli hyvin vähälöytöinen, löydettiin runsaasti kuonaa. Rahalöytöjä tehtiin kaksi: 25 penniä vuodelta 1936 yksiköstä SY 1 ja 1/4 äyriä vuodelta 1666 yksiköstä SY 5.

4. YHTEENVETO

Oulun Linnansaaren kaivaukset kesällä 2005 täyttivät opetuksellisen tarkoituksensa, mutta muutoin kaivausten anti jäi vähäiseksi, mikä johtuu paljolti kaivausalueen osumisesta epäkiitolliseen kohtaan. Osaltaan kaivaukset kuitenkin päivittivät alueella aikaisemmin tehtyjen tutkimuksien tietoja. Säilyneen kulttuurikerroksen ohuus koeojan länsilaaajennuksen alueella oli hieman yllättävää, vaikka siihen aikaisempia kaivauksia koskevien tietojen vuoksi olikin periaatteessa varauduttu. Mikään kesällä 2005 kaivetuista yksiköistä ei näytä ajoittuvan kovin vanhaksi, vaikka edes summittaista ajoitusta niille on vaikea antaa esineistön perusteella tai stratigrafisesti. Oulun linnan jäänteet muodostavat kuitenkin kiinnostavan tutkimuskohteen, ja linnan alueella on oletettavasti säilynyt myös vanhempia kulttuurikerroksia 1600-luvulta lähtien, joskin suuria alueita pihan kaakkoiskulman alueelta on tuhoutunut joko hallitusta kaivauksissa tai vähemmän hallitusti alueen aikaisemman maankäytön yhteydessä. Koska alueella kuitenkin lienee, ainakin paikotellen, myös tuhoutumattomia kohtia, arkeologinen näkökulma on syytä ottaa huomioon alueen mahdollisia kunnostustöitä suunniteltaessa.

Oulussa 23.8.2005

FT Vesa-Pekka Herva

5. DIAKUVALUETTELO

Oulu Linnansaari 2005: diafilmi 1

Nro.	Ark.nro.	Pvm.	Suunta	Kohteen kuvaus	Kuvaaja
1.	26740	17.5.	260°	Koeoja kerroksen SY 1 poiston jälkeen.	M. S.
2.	26741	17.5.	50°	Koeoja kerroksen SY 1 poiston jälkeen	A.K.
3.	26742	17.5.	345°	Koeojan keskikohta kerroksen SY 1 poiston jälkeen	A.K.
4.	26743	17.5.	300°	Koeojan länsipää kerroksen SY 1 poiston jälkeen	M.S.
5.	26744	18.5.	180°	Kaivausalue tähtitornin tasanteelta nähtynä	T.J.
6.	26745	18.5.	180°	Kaivausalue tähtitornin tasanteelta nähtynä	T.J.
7.	26746	18.5.	100°	Koeojan keskiosa, kerros SY 3	J.L.
8.	26747	19.5.	170°	Koeojan länsilaaennus, kerros SY 6	S.P.
9.	26748	19.5.	90°	Koeojan länsilaaennus, kerros SY 6 kerrosten SY 1 ja SY 7 poiston jälkeen	T.T.
10.	26749	19.5.	270°	Tykinkuulaksi luultu kivi in situ, kerros SY 6	T.TM.
11.	26750	19.5.	270°	Tykinkuulaksi luultu kivi in situ, kerros SY 6	T.J.
12.	26751	20.5.	270°	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	S.P.
13.	26752	20.5.	0°	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	H.H.
14.	26753	20.5.	170°	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	S.P.
15.	26754	23.5.	90°	Kerroksen SY 9 pinta	M.M.
16.	26755	24.5.	0°	Koeojan länsilaaennus, kerros SY 6 poistettu	L.H.
17.	26756	24.5.	180°	Koeojan länsilaaennus, kerros SY 6 poistettu	J.-M.K.
18.	26757	24.5.	270°	Koeojan länsilaaennus, kerros SY 6 poistettu	L.H.
19.	26758	24.5.	90°	Koeojan länsilaaennuksen eteläpuoli	J.-M.K.
20.	26759	24.5.	90°	Koeojan länsilaaennuksen pohjoispuoli	J.-M.K.
21.	26760	24.5.	70°	Koeojan länsilaaennuksen lounaisnurkan kiveys	T.T.
22.	26761	24.5.	210°	Koeojan länsilaaennuksen kiveystä	L.H.
23.	26762	24.5.	180°	Koeojan länsipää kerroksen SY 10 poiston jälkeen	S.K.
24.	26763	24.5.	180°	Koeojan länsipää kerroksen SY 10 poiston jälkeen	S.K.
25.	26764	24.5.	270°	Koeojan länsipää kerroksen SY 10 poiston jälkeen	S.K.
26.	26765	25.5.		Vallin eteläpuoli idästä päin	M.S.
27.	26766	25.5.		Vallin eteläpuoli lounaasta päin	M.S.
28.	26767	25.5.		Vallin eteläpuoli lännestä päin	M.S.
29.	26768	25.5.		Vallin eteläpuoli lounaasta päin	M.S.
30.	26769	25.5.		Vallin pohjoispuoli lännestä päin	M.S.
31.	26770	25.5.	0°	Koeojan laajennuksen pohjoisprofiili	H.H.
32.	26771	25.5.	0°	Koeojan länsipäädyn pohjoisprofiili	H.H.
33.	26772	25.5.	90°	Koeoja, kiveys	J.-M.K.
34.	26773	25.5.	220°	Koeojan länsipäädyn kiveys	J.-M.K.
35.	26774	25.5.	270°	Koeoja, kiveys	J.-M.K.

Oulu Linnansaari 2005: diafilmi 2

1.	26775	27.5.	315°	Vesiportin länsiseinä	J.-M.K.
2.	26776	27.5.	0°	Vesiportin itäseinä	J.-M.K.
3.	26777	27.5.	180°	Vesiportti	L.H.
4.	26778	27.5.	200°	Vesiportin länsiseinä	J.-M.K.
5.	26779	27.5.	160°	Vesiportin itäseinä	J.-M.K.
6.	26780	27.5.	0°	Vesiportin yleiskuva	L.H.

7.	26781	27.5.	200°	Kaivausalue täytettynä	L.H.
8.	26782	27.5.	90°	Koekuoppa täytettynä	L.H.
9.	26783	27.5.	20°	Kaivausalue täytettynä	L.H.

6. DIGIKUVALUETTELO

Oulu Linnansaari 2005

Nro.	Pvm.	Suunta	Kohteen kuvaus	Kuvaaja
1.	16.5.	120	Työkuva/yleiskuva	T.J.
2.	16.5.	35	Työkuva/yleiskuva	T.J.
3.	17.5.	90	Koeojan laajennus	T.J.
4.	17.5.	0	Koeojan keskiosa kerroksen SY 1 poiston jälkeen	M.S.
5.	17.5.	280	Koeojan itäpää kerroksen SY 1 poiston jälkeen	M.S.
6.	17.5.	280	Koeojan länsipää kerroksen 1 poiston jälkeen	A.K.
7.	18.5.	100	Koeojan keskiosa, kerros SY 3	A.W.
8.	18.5.	250	Koeojan keskiosa, kerros SY 3	A.W.
9.	18.5.	270	Lehmän leukaluut, kerros SY 7	T.T.
10.	19.5.	170	Koeojan laajennus, kerros SY 6	L.H.
11.	19.5.	270	Tykinkuulaksi luultu kivi in situ, kerros SY 6	J.-M.K.
12.	19.5.	270	Tykinkuulaksi luultu kivi in situ, kerros SY 6	S.K.
13.	20.5.	70	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	H.H.
14.	20.5.	80	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	S.P.
15.	20.5.	0	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	H.H.
16.	20.5.	170	Koeojan laajennus, kerros SY 6 osittain poistettu	S.P.
17.	23.5.		Työkuva	T.J.
18.	23.5.		Työkuva	T.J.
19.	23.5.		Työkuva	T.J.
20.	23.5.		Työkuva	T.J.
21.	23.5.		Kerroksien SY 4 ja SY 5 rajapinta	T.J.
22.	23.5.		Kerroksien SY 4 ja SY 5 rajapinta	T.J.
23.	23.5.		Kerroksien SY 4 ja SY 5 rajapinta	T.J.
24.	23.5.	100	Kerroksen SY 9 puita	M.M.
25.	23.5.		Työkuva, panoraama	T.J.
26.	23.5.		Työkuva, panoraama	T.J.
27.	23.5.		Työkuva, panoraama	T.J.
28.	23.5.		Työkuva, panoraama	T.J.
29.	23.5.		Työkuva, panoraama	T.J.
30.	23.5.	0	Punasavikeramiikkaa in situ, kerros SY 10	S.P.
31.	23.5.		Kaivausalue tornikahvilan tornista nähtynä	T.J.
32.	23.5.		Kaivausalue tornikahvilan tornista nähtynä	T.J.
33.	23.5.		Kaivausalue tornikahvilan tornista nähtynä	T.J.
34.	24.5.	0	Koekuopan pohjoisprofiili	A.K.

35.	24.5	0	Koekuopan pohjoisprofiili	A.K.
36.	24.5	0	Koekuopan pohjoisprofiili	M.S.
37.	24.5	0	Koeojan laajennus kerros SY 6 poistettu	J.-M.K.
38.	24.5	180	Koeojan laajennus kerros SY 6 poistettu	J.-M.K.
39.	24.5	270	Koeojan laajennus kerros SY 6 poistettu	L.H.
40.	24.5	270	Koeojan laajennus kerros SY 6 poistettu	T.J.
41.	24.5	270	Koeojan laajennus kerros SY 6 poistettu	T.J.
42.	24.5		Yleiskuva/tyokuva	T.J.
43.	24.5	0	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
44.	24.5	0	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
45.	24.5	270	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
46.	24.5	180	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
47.	24.5	180	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
48.	24.5	90	Koeojan länsipääty kerroksen SY 10 poiston jälkeen	T.TM.
49.	24.5		Tyokuva	H.N.
50.	25.5.		Tyokuva	T.J.
51.	25.5.		Tyokuva	T.J.
52.	25.5.		Vallin eteläpuoli kaakosta päin	A.K.
53.	25.5.		Vallin eteläpuoli etelästä päin	A.K.
54.	25.5.		Vallin eteläpuoli idästä päin	A.K.
55.	25.5.		Vallin eteläpuoli idästä päin	A.K.
56.	25.5.		Vallin eteläpuoli lounaasta päin	A.K.
57.	25.5.		Vallin eteläpuoli lännestä päin	A.K.
58.	25.5.		Vallin eteläpuoli lännestä päin	A.K.
59.	25.5.		Vallin pohjoispuoli lännestä päin	A.K.
60.	25.5.	0	Koeojan laajennuksen pohjoisprofiili	S.P.
61.	25.5.	0	Koeojan länsipäädyn pohjoisprofiili	S.P.
62.	25.5.		Tyokuva	T.J.
63.	25.5.	90	Koeojan kiveys	L.H.
64.	25.5.	180	Koeojan länsipään kiveys	L.H.
65.	25.5.	270	Koeojan keskiosan kiveys	L.H.
66.	26.5.	90	Koekuoppa täytettynä	
67.	26.5.		Tyokuva	T.J.
68.	26.5.		Tyokuva	H.N.
69.	26.5.		Tyokuva	H.N.
70.	27.5.	315	Vesiportin länsiseinä	L.H.
71.	27.5.	0	Vesiportin itäseinä	A.K.
72.	27.5.	135	Vesiportin itäseinä	S.P.
73.	27.5.	180	Vesiportin länsiseinä	T.TM.
74.	27.5.	165	Yleiskuva vesiportista	S.P.
75.	27.5.	0	Koeoja täytettynä	H.H.

Kuvaajat

A.K.	Antti Komulainen
H.H.	Hilkka Heikkilä
H.N.	Henna Niemi
J.L.	Jonna Lapinkangas
J.-M.K.	Jari-Matti Kuusela
L.H.	Leena Haikonen
M.M.	Mirette Modarress
M.S.	Markus Suuronen
S.K.	Saila Kivelä
S.P.	Salla Pärssinen
T.TM.	Terhi Taipaleenmäki
T.T.	Tiia Taipale
T.J.	Timo Jauhiainen

7. KARTTALUETTELO

1. Ote peruskartasta 3444 09 OULU (1:20 000)
2. Oulu Linnansaari yleiskartta
3. Tasokartta, koeojan laajennuksen puut, SY 6 osin poistettuna (1:20)
4. Tasokartta, kivet koeojan pohjalla (1:20)
5. Vaaituskartta, koeoja, pinta (1:50)
6. Vaaituskartta, koeoja pintamaan poiston jälkeen (1:50)
7. Vaaituskartta, koeoja, SY 1:n poiston jälkeen (1:50)
8. Vaaituskartta, koeoja, SY 6:n pinta (1:50)
9. Vaaituskartta, koekuoppa, pinta
10. Vaaituskartta, koekuoppa, pohja

Kuva 1. SY 6 osittain poistettu koeojan länsilaajennuksesta. Kuvassa pohjois-eteläsuuntaisia puuta. Kuvaussuunta 0/360.

Kuva 2. SY 6 ja siihen liittyneet pohjois-etelä-suuntaiset puut poistettuna. Kuvassa näkyvässä kivikeskittymä, jonka luonne jäi epäselväksi. Kuvaussuunta 180/360.

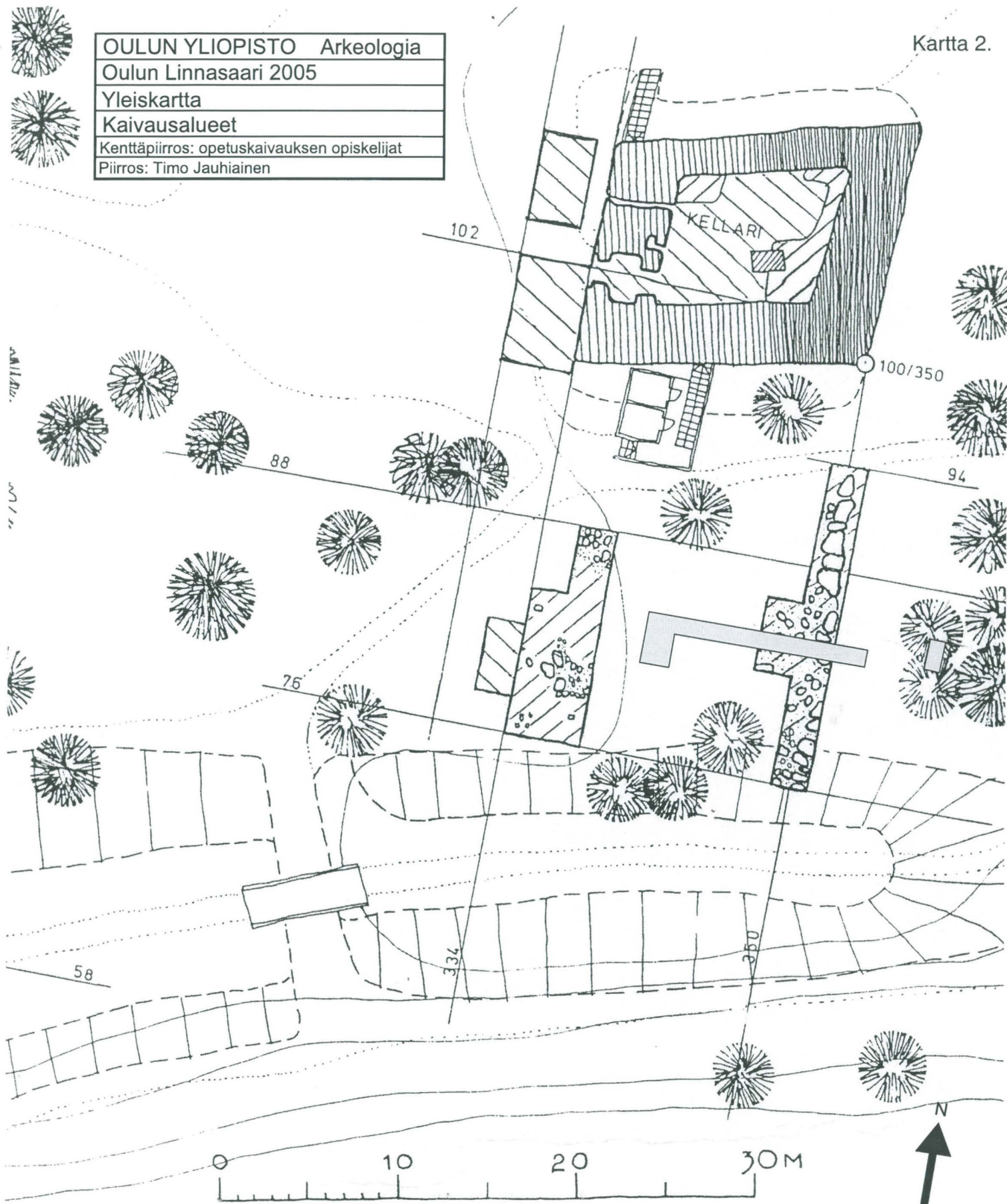
Kuva 3. Koeojan pohjalta paljastunutta kiveystä SY 10:n poistamisen jälkeen. Kuvaussuunta 270/360.

Kuva 4. Kaivausalue peitettynä. Taustalla näkyvissä Oulun linnan kellaria nykyisessä asussaan. Kuvaussuunta 45/360.

OULUN YLIOPISTO Arkeologia
Oulun Linnasaari 2005
Yleiskartta
Kaivausalueet
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat
Piirros: Timo Jauhiainen

OULUN LINNAN KAIVAUKSET

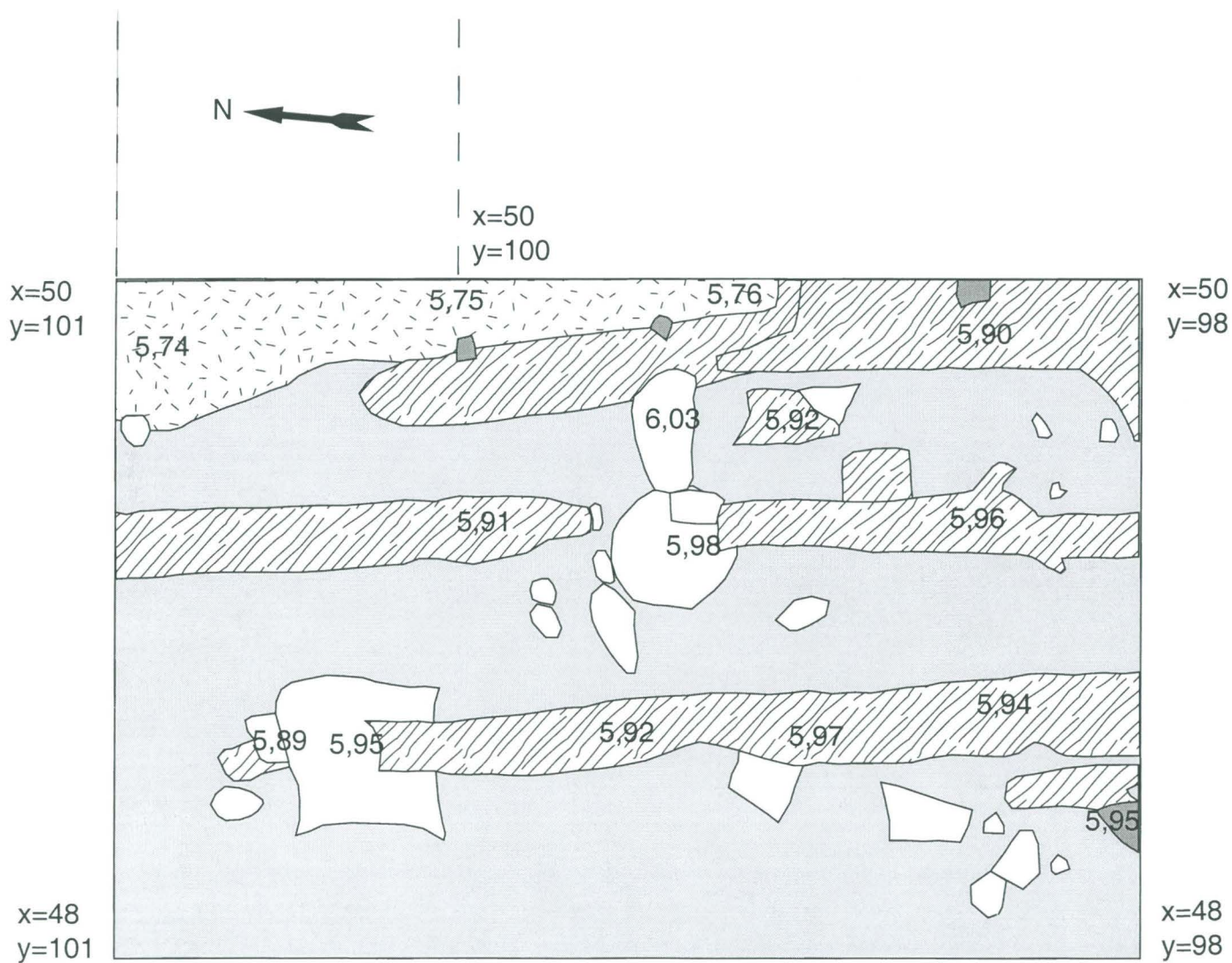
ASEMAPIIRROS

	1980		2005
	1982		

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulun Linnansaari 2005	
Tasokartta	Mittakaava 1:20
Koeojan laajennus	SY 6 osin poistettu
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Henna Niemi	

Kartta 3.

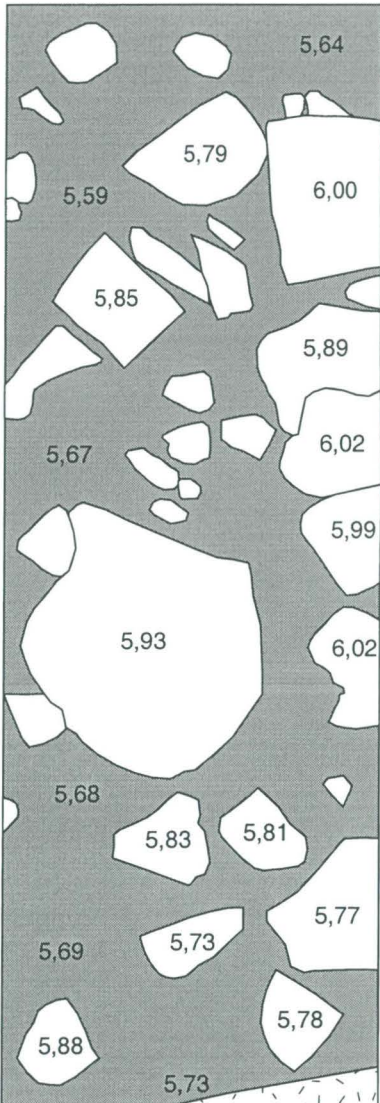
	SY 4		Tiili
	SY 6		Puu
	Kivi	Arvot m/m.p.y.	

x=53
y=101

x=53
y=100

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulu Linnansaari 2005	
Tasokartta	Mittakaava 1:20
Koeja	Kivet koejan pohjalla
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Timo Jauhainen	

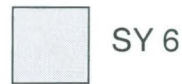
x=50
y=100

SY 4

SY 5

SY 6

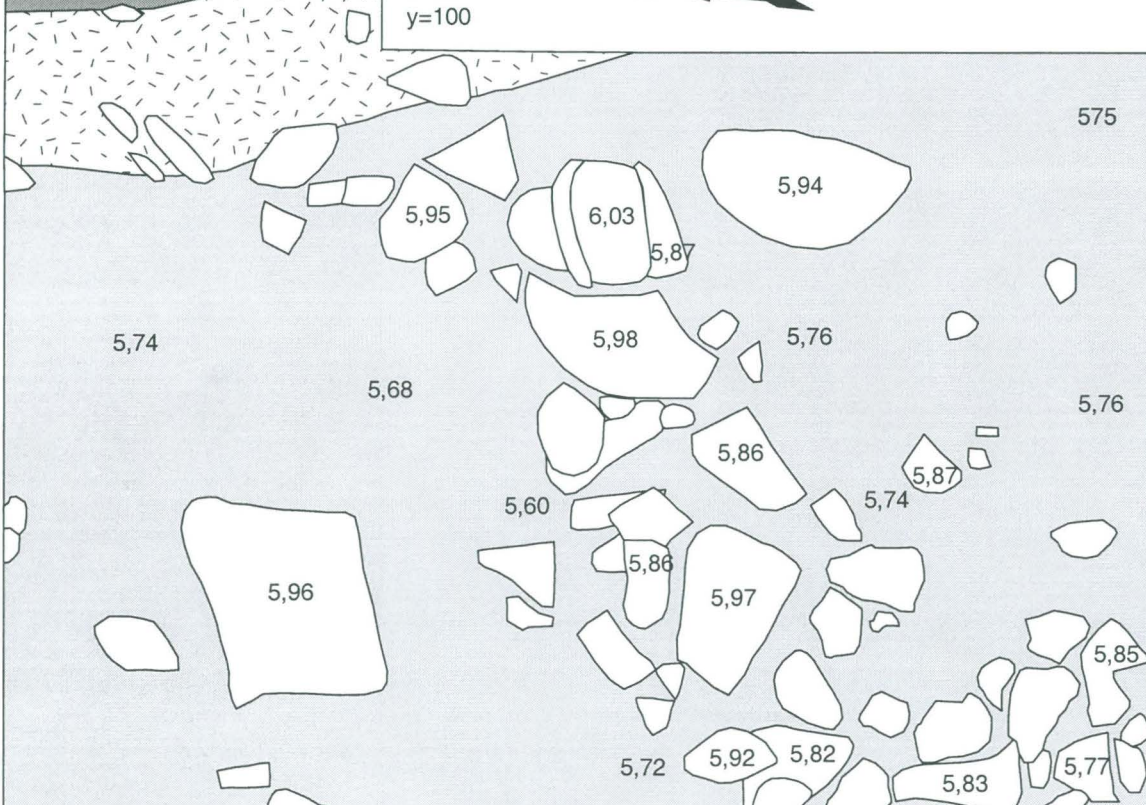
Kivi

Arvot m/m.p.y.

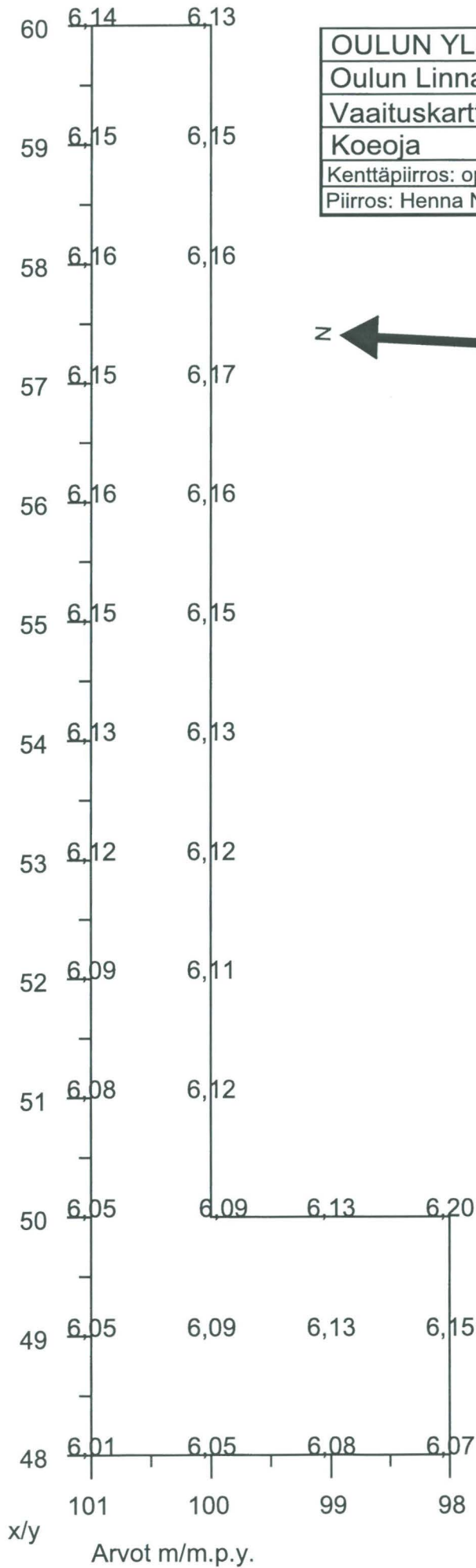
x=48
y=101

x=50
y=98

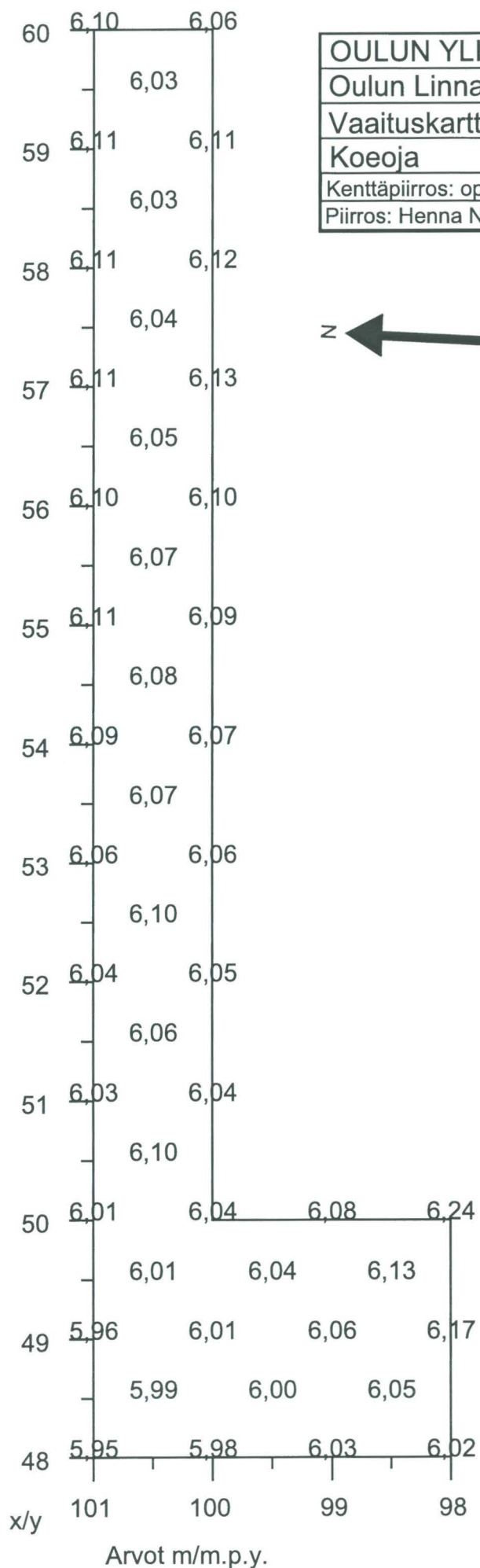
x=48
y=98

0 1m

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulun Linnasaari 2005	
Vaaituskartta	Mittakaava 1:50
Koeaja	Pinta
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Henna Niemi	

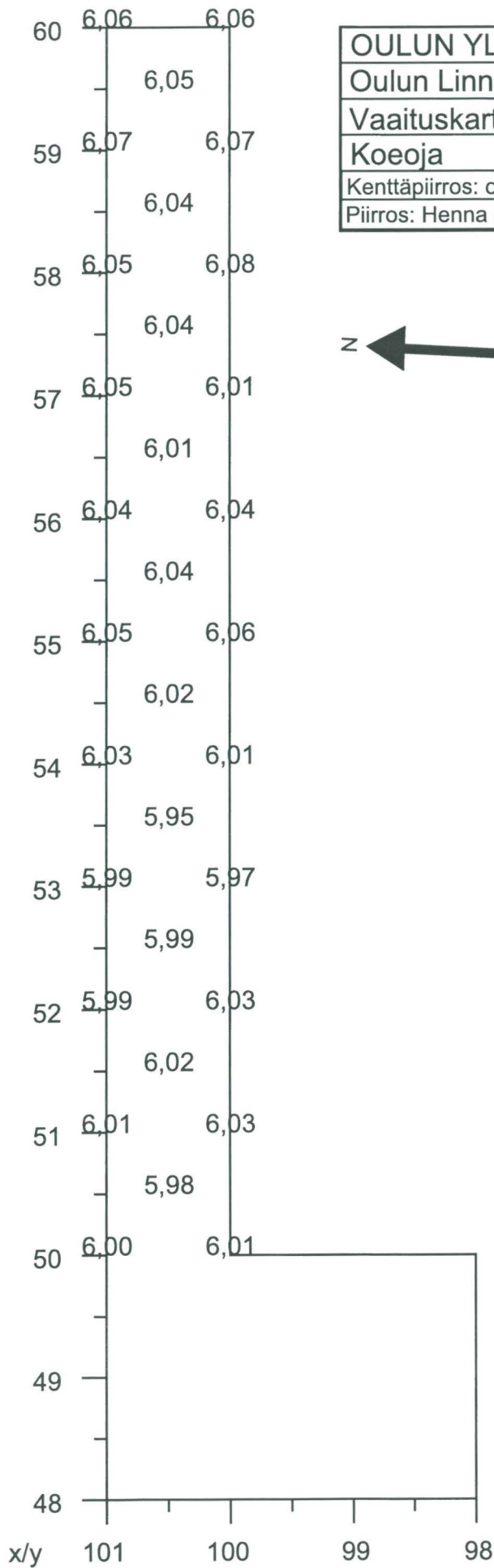

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulun Linnasaari 2005	
Vaaituskartta	Mittakaava 1:50
Koeaja	Pintamaa poistettu
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Henna Niemi	

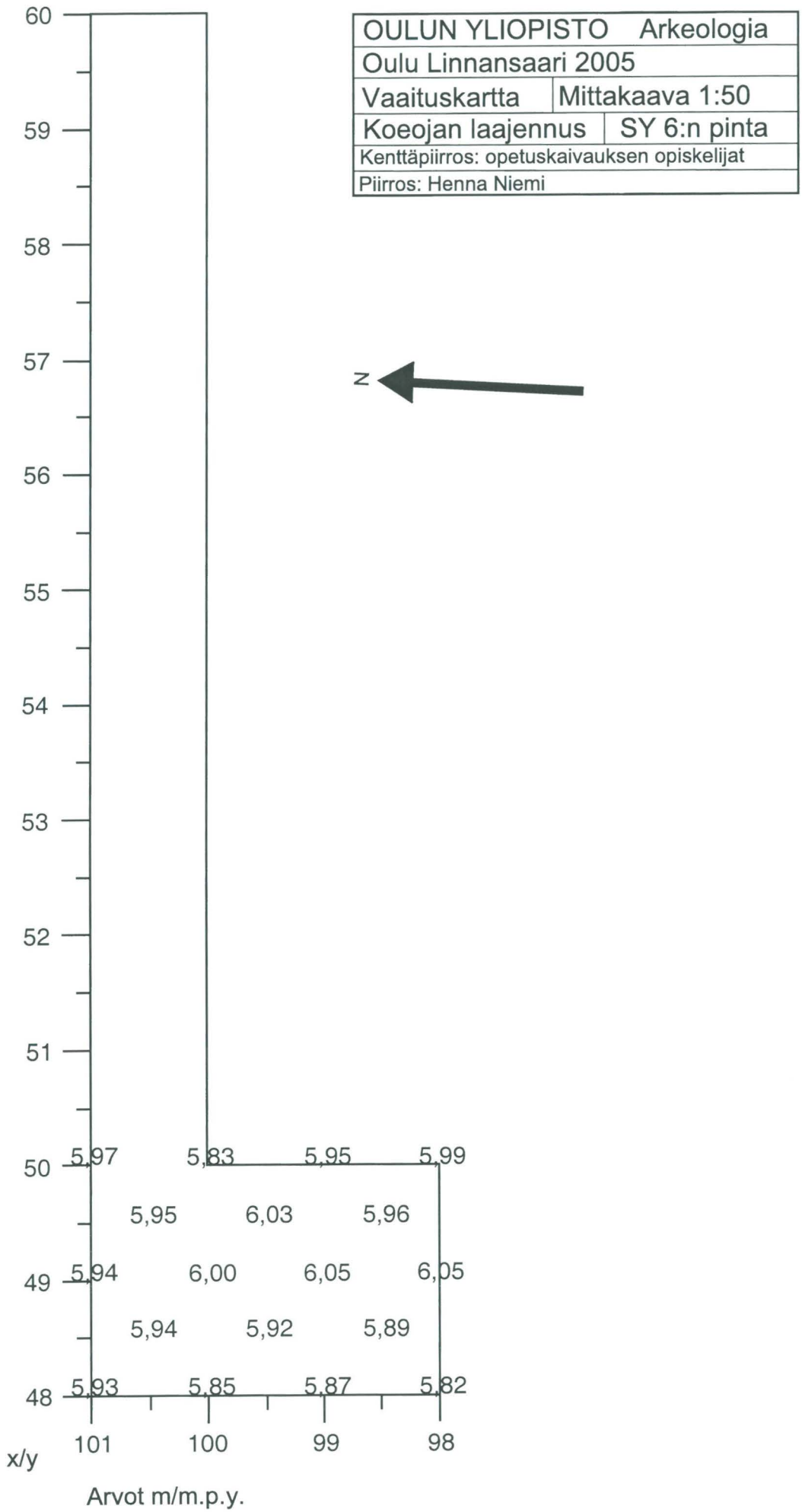
Arvot m/m.p.y.

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulun Linnansaari 2005	
Vaaituskartta	Mittakaava 1:50
Koeaja	SY 1:n poiston jälkeen
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Henna Niemi	

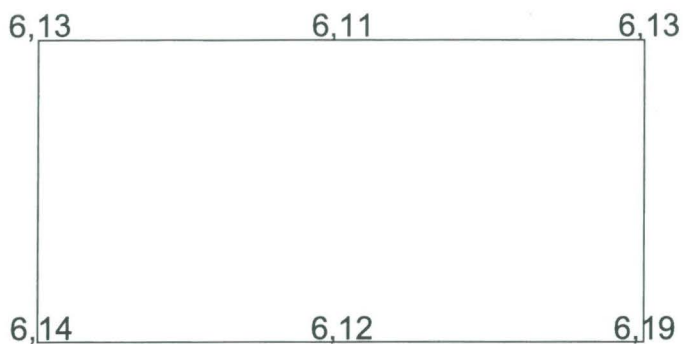

Arvot m/m.p.y.

Arvot m/m.p.y.

Kartta 9.

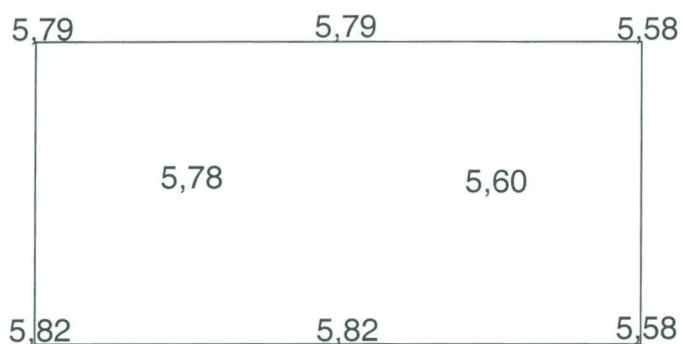

Arvot m/m.p.y.

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulu Linnansaari 2005	
Vaaituskartta	Pinta
Koekuoppa	
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Henna Niemi	

Kartta 10.

Arvot m/m.p.y.

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulu Linnansaari 2005	
Vaaituskartta	Pohja
Koekuoppa	
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat	
Piirros: Timo Jauhiainen	

LÖYTÖLUETTELO

Kaivaustunnus: Oulu Linnansaari 2005
Aihepiiri: Historiallisen ajan arkeologinen kaivaus
Kaivausaika: 16.-27.5.2005
Kaivausjohtaja: Vesa-Pekka Herva ja Jari Okkonen
Löytöluettelo: Timo Jauhiainen ja Henna Niemi
KM: 2005036: 1-97

KAIVAUSALUE

SY 0 (= pintamaa)

1. Punasavikeramiikkaa 12,3g
Kahvan katkelma, haljennut.
2. Piitä 2,6g
1 kappale.
3. Linkkuveitsen kahva 14,9g
4. Rautaa 11,0g
Litteähkö rautaesineen katkelma.
5. Luuta 24,3g
6 kappaletta.

SY 1

6. Posliinia 0,4g
1 seinämäpala.
7. Piiposliinia 3,6g
2 palaa kahvasta.
8. Fajanssia 0,2g
1 seinämäpala.
9. Punasavikeramiikkaa 12,8g
1 pohjapala, 1 seinämäpala. Eri astioista.
10. Liitupiipun katkelmia 6,4g
4 varren katkelmaa.
11. Ikkunalasia 3,3g
6 kappaletta ohutta vaaleanvihreää lasia.

12. Piitä 4,8g
1 kappale.
13. Raha 1,3g
25 penniä, vuosiluku 1936.
14. Rautaa 29,4g
8 naulaa.
15. Luuta 152,4g

SY 2

16. Posliinia 1,5g
1 reunapala, yläreunassa punaista koristelua.
17. Piiposliinia 5,0g
3 palaa, joista 1 reunapala, 1 seinämäpala ja 1 reuna/pohjapala.
18. Punasavikeramiikkaa 7,4g
4 palaa, joista yhdessä lasitetta sekä vaaleaa koristelua jäljellä.
19. Valkosavikeramiikkaa 0,5g
1 pala, jossa hieman vihreää lyijylasitetta.
20. Ikkunalasia 6,2g
8 kappaletta ohutta vaaleanvihreää lasia. 1 näistä kahdelta reunaltaan nyrhitty.
21. Astialasia 3,6g
1 kappale lähes läpinäkymättömäksi iridisoitunutta ruskeanvihreää lasia.
22. Rautaa 8,9g
4 naulaa.
23. Luuta 7,5g
8 kappaletta, joista 4 palaneita.

SY 3

24. Piiposliinia 9,5g
11 palaa, joista yksi reunapala. Ei koristelua.
25. Fajanssia 2,2g
1 pala. Ulkopinnalla tummansinistä koristelua.

26. Valkosavikeramiikkaa 0,9g
2 palaa, joissa kummassakin vihreä lasite.
27. Punasavikeramiikkaa 12,6g
6 palaa, joista kolmessa vaaleita koristeraitoja.
28. Liitupiipun katkelmia 6,7g
2 varren katkelmaa ja 2 pesän kappaletta.
29. Ikkunalasia 10,7g
19 kappaletta ohutta lasia. Iridisoitunutta. Joukossa vihreitä, ruskeita ja kirkkaita sirpaleita.
30. Astialasia 11,0g
3 kappaletta tummanruskeaa lasia, voimakkaasti iridisoitunutta.
31. Rautaa 99,2g
2 naulaa, 7 muuta esineen osaa.
32. Luuta 73,9g

SY 4

33. Luuta 24,2g
15 kappaletta, joista kaksi hampaita.
34. Kuonaa 8,0g
1 kappale.

SY 5

35. Piiposliinia 3,3g
6 palaa. Ei koristelua.
36. Punasavikeramiikkaa 4,4g
2 palaa, joista toisessa jälkiä vaaleasta raitakoristelusta ja toisessa kirkasta lasitetta.
37. Liitupiipun katkelmia 7,1g
4 kappaletta, joista kolme varren katkelmia ja yksi pesästä.
38. Ikkunalasia 12,7g
17 kappaletta ohutta vaaleanvihreää lasia, joista kahden reunaa nyrhitty. Kaikki iridisoituneita.

39. Piitä 18,8g
1 kappale.
40. Raha 6,2g
1/4 äyrin kuparikolikko vuodelta 1666.
41. Rautaa 103,1g
22 kappaletta, joista 12 naulaa, yksi solki.
42. Tunnistamaton metalliesine 0,3g
'Pikarimainen'. Pituus 12mm, halkaisija leveimmältä kohdalta mitattuna 6,6 mm.
43. Luuta 271,6g

SY 6

44. Punasavikeramiikkaa 63,9g
5 palaa. 4 tummanvihreä lasite, yhdessä ruskea. Yksi reunapala astiasta, jonka arvioitu halkaisija 17 cm. Loput seinämäpaloja.
45. Ikkunalasia 22,5g
23 kappaletta ohutta lasia. Eri värisiä, iridisoituneita. Kahden reunaa nyrhitty.
46. Luuta 690,7g
47. Kuonaa 12,2g
1 kappale.

SY 7

48. Punasavikeramiikkaa 1,9g
1 kappale. Lasitetta sisäpinnalla.
49. Liitupiipun katkelma 3,6g
1 varren katkelma.
50. Ikkunalasia 2,8g
5 kappaletta vihreää lasia.
51. Rautanaula 2,5g
52. Luuta 1190,4g
Mm. 2 nautaeläimen leukaluuta.

SY 8

53. Posliinia 0,3g
1 reunapala, toisella puolella sinistä geometrista koristekuviota.
54. Piiposliinia 10,7g
8 palaa, joista yksi reunapala. Ei koristelua.
55. Fajanssia 0,6g
1 seinämäpala, jossa toisella puolella sinistä kukkakuviota.
56. Punasavikeramiikkaa 24,7g
6 palaa, joista kolmessa lasitetta sekä yhdessä vaaleita koristeraitoja.
57. Liitupiipun katkelmia 2,5g
2 kappaletta varren katkelmia.
58. Ikkunalasia 1,1g
4 kappaletta ohutta vaaleanvihreää lasia.
59. Astialasia 6,4g
7 kappaletta. Kirkkaita, vihreitä, ruskeita.
60. Piitä 0,4g
1 pienehkö palanen.
61. Rautaa 90,2g
40 kappaletta, mm. 16 naulaa.
62. Luuta 24,8g
10 kappaletta, joista kaksi palanutta.
63. Tunnistamaton nahkaesine 0,5g
Esineen katkelma, jossa kiinni kaksi metallirengasta. Mitä luultavimmin vaateen tai kengän osa.

SY 9

64. Posliinia 1,4g
2 palaa. 1 reunapala, 1 seinämäpala. Kummassakin sinistä koristelua, toisessa geometrista, toisessa epäselvä kuvio.
65. Fajanssia 5,5g
5 palaa. Niistä 2 on reunapaloja, toisessa violettiä koristelua. Myös yhdessä seinämäpaloista on sinistä koristelua. Koristelun kuviot jäävät epäselviksi.

66. Valkosavikeramiikkaa 1,1g
2 palaa. Molemmissa vihreä lasite.
67. Punasavikeramiikkaa 65,5g
25 palasta. Suurimassa osassa lasitetta jäljellä. Monissa myös
vaaleaa/kellertävää raitakoristelua. Yhdessä vihreää koristelua.
68. Liitupiipun katkelmia 10,3g
7 kappaletta, joista 6 varren katkelmia ja 1 pesästä.
69. Piitä 0,5g
1 pii-iskos.
70. Ikkunalasia 14,4g
22 kappaletta ohutta vaaleanvihreää lasia. Kahden reunaa nyrhitty.
71. Astialasia 15,7g
5 kappaletta. 1 vaaleanvihreä, muut tummia ja lähes läpinäkymättömiä.
72. Rautaa 314,6g
36 kappaletta, mm. 20 naulaa sekä soljen osa.
73. Muita metalliesineitä 10,3g
2 nappia. Suurempi valmistettu kuparista tai pronssista, halkaisija 28,7 mm.
Keskellä kaksi napinreikää, jotka ovat huomattavan epäsymmetrisesti sijoitetut.
Pienempi valmistettu tinasta, halkaisija 17,8 mm. Yläpinnalla kuusisakaraisen
tähtien muotoinen koristekuvio. Metallirengas, jossa kiinni jäänteitä kankaasta,
halkaisija 10,2mm. Metallitikku/lankaa, pätkän pituus 42 mm.
74. Luuta 327,8g

SY 10

75. Punasavikeramiikkaa 62,5g
15 palaa, kaikki samasta astiasta. 3 reunapalaa. Vihreä lasite, ei koristelua.
76. Rautanaula 7,3g
77. Kuonaa 1801,1g
78. Luuta 24,1g
5 kappaletta

SY 11

79. Ikkunalasia 3,2g
2 kappaletta vaaleanvihreää lasia.
80. Rautaa 17,2g
2 naulaa, joista toinen haljennut.

KOEKUOPPA

SY 12 (= pintamaa)

81. Piiposliinia 1,0g
2 palaa. Ei koristelua.
82. Punasavikeramiikkaa 7,9g
1 seinämäpala. Ei lasitetta, ei koristelua.
83. Liitupiipun katkelmia 2,6g
2 varren katkelmaa.
84. Rautanaula 3,9g

SY 13

85. Posliinia 9,0g
9 palaa, joista 2 reunapaloja, 4 seinämäpaloja sekä 3 pohjapalaa. 4 sinistä geometrista koristelua, 1 reunapalassa reunassa oransseja viivoja sekä punaisia pisteitä. Kahden palan ulkopuoli ruskea.
86. Piiposliinia 17,4g
12 palaa, joista 1 on reunapala. Reunapalan reunassa ruskea viiva. Yhdessä seinämäpalassa vihreitä juovia.
87. Fajanssia 6,4
4 palaa, joista 1 on reunapala. Kolmessa sinistä koristelua, niistä suurimmassa kukkakuviota.
88. Kivisavikeramiikkaa 0,9g
1 pala palanutta keramiikkaa.
89. Punasavikeramiikkaa 32,4g
9 palaa, joista seitsämässä sisäpinnalla vihreää lasitetta, yhdessä punaista lasitetta sekä jäännös vaaleasta koristeraidasta, yhdessä jäänteitä vaaleista raidoista.

90. Tunnistamatonta keramiikkaa 0,3g
Palanen toiselta puolelta ruskella lasitettua keramiikkaa.
91. Liitupiipun katkelmia 4,6g
3 varren katkelmaa, joista yhdessä jälkiä palamisesta.
92. Ikkunalasia 5,9g
12 kappaletta. Osa pinnaltaan voimakkaasti iridisoituneita. 8 vaaleanvihreää, 4 palanutta.
93. Astialasia 4,8g
2 kappaletta, 1 vihreä ja 1 kirkas.
94. Piitä 0,7g
1 kappale.
95. Nahankappale 0,2g
96. Rautaa 138,7g
30 kappaletta, mm. 21 naulaa.
97. Luuta 106.2g
Joukossa muutama palanut.